

**ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ПО ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ”**

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ПРИЛАГАНАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Годишният финансов отчет на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА) за 2024 г. е изготвен в съответствие с указания на МФ, Дирекция “Държавно съкровище” ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14 от 2013 г., ДДС 8 от 2014 г., ДДС № 01 и 05 от 2015 г., както и ДДС № 01 и 05 от 2016 г. и указанията на Министерство на транспорта и съобщенията (МТС) дадени с писмо № 10-03-01/02.01.2025 г., относно годишното счетоводно приключване и годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2024 г.

Текущото счетоводно отчитане в агенцията се организира по реда на Закона за счетоводството (ЗСч), Националните счетоводни стандарти (НСС), Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, утвърдени Счетоводна политика и вътрешни правила, касаещи отчетността на бюджетните организации. ИАМА прилага Счетоводна политика, утвърдена със заповед на изпълнителния директор № 3-347/31.05.2024 г.

Приходите и разходите на агенцията се формират на касова основа по параграфи и обхваща отчитането на касовите потоци и наличности чрез прилагането на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметки от раздел 6 и 7. Счетоводната отчетност се осъществява хронологичен ред на синтетично и аналитично ниво. Разходите се отчитат по икономически елементи и по области на политики и бюджетни програми от програмния формат на бюджета на МТС. Начисляването на приходите и разходите се извършва в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти.

Възстановените приходи и разходи, включително и от предходни години, се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

Сметките от група 12 Изменения на нетните активи за периода се използват при годишното приключване на сметките за приходите и разходите.

Дълготрайните материални активи (ДМА) се признават за такива когато попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 НСС 16 и са с единична стойност от 1 000,00 /хиляда/ лв. без данък добавена стойност (ДДС), съгласно утвърдената счетоводна политика с изключение на компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, които се признават за ДМА, когато цялата конфигурация надвишава 500,00 лв. без ДДС. За нематериални дълготрайни активи (НМДА) важат утвърдените прагове на същественост, с изключение на програмните продукти и

лицензите за програмни продукти се признават балансово като НДМА, независимо от стойността, по която са придобити.

През 2024 г. в агенцията е начислена амортизация на амортизуемите дълготрайни активи, като е спазен редът за преминаването и отчитането на амортизации определен от министъра на финансите с писмо ДДС № 05/2016 г.

Начисляването на амортизации от бюджетните организации се основава като цяло на общо приложимата национална и международна практика в отчетна сфера, използват се (с известна модификация) принципи, основни положения, методи и дефиниции, залегнали в националния счетоводен стандарт СС4 *Отчитане на амортизацията*.

Активите са класифицирани по групи, като за всяка група е определен срок на годност и остатъчна стойност на амортизуемите дълготрайни активи. Възприет е подхода за прилагане на единен метод за амортизация по класове и групи от сходни амортизируеми активи.

За всяка класификационна група е определен полезният срок на годност при отчитане на:

- степента на натовареност и условията при ползването на активите, гаранционните срокове, както и опыта на експертите по оценка на подобни активи;
- поддръжката на физическото състояние на актива;
- прогноза за моралното остаряване на оценяваните активи и необходимостта от тяхната модернизация и реконструкция или замяна;
- прогноза за поява на ограничения в ползването на актива във връзка с промяна на организацията на работа, въвеждане на нови технологии и др.

Остатъчната стойност на амортизируемите дълготрайни активи е определена, като процент от отчетната стойност за всяка една класификационна група, който отразява стойността, която може да се получи при продажба на актива след изтичане на срока му на годност, намалена с очакваните разходи по извеждането му от употреба.

ИАМА прилага линейния метод при начисляване на амортизации на активите.

Амортизируемите активи, придобивани чрез средства от Европейския съюз отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз“ (СЕС), се считат за придобити/въведени в употреба в месеца на прехвърляне от отчетна група „СЕС“ и трайно им завеждане във отчетни групи „БЮДЖЕТ“ или „Други сметки и дейности“ (ДСД).

Прехвърлянето в системата на първостепенния разпоредител от отчетна група „СЕС“ в отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „ДСД“ на придобивани активи чрез отчетна група „СЕС“ се извършва ежемесечно, (чрез сметки 7601 и 7603) след като е приключил процесът на придобиване на въпросните активи, за всички придобити през съответния месец активи чрез отчетна група „СЕС“.

В годишния отчет агенцията не е начислена амортизация на активите, които не подлежат на амортизиране: земи, активи в процес на придобиване и трайно неупотребявани активи на стойност 563 737,08 лева.

От месец октомври не е начислявана амортизация на сграда рейдови пост ПИ 10135.1510.15, Пристанище Варна - Изток, гр. Варна, поради извършване на строително-ремонтни дейности.

През 2024 г. в изпълнение на заповед 3 – 834/11.12.2024 г. беше извършена извършване на годишна инвентаризация на разчетите, материалните запаси, парични

средства, активите в употреба изписани като разход на ИАМА. В ГФО на агенцията не са отразени предложенията за брак от извършената инвентаризация.

Материалните запаси се записват при тяхното придобиване по доставна цена, а се изписват при тяхното потребление по метода на средно-претеглената цена.

През отчетния период са съставени актове за брак и бракувани предложените през 2023 г. негодни за употреба материални запаси и изписано гориво на бракувани автомобили на стойност 2 232,58 лв.

Спазвайки принципа за текущо начисляване в края на отчетния период са начислени разходите, отнасящи се за отчетната година, независимо че първичния счетоводен документ за операцията е издаден през следващ отчетен период, както и разходи за командировки по издадени заповеди за командировка в страната, които са с времетраене на командировката в отчетната година, като корективи по сметките от подгрупа 497 „Корективи за задължения“ по СБО.

В ГФО на агенцията са начислени разходите за провизии, както следва: за персонал-начислената сума включва два компонента: очаквани разходи за отпуските и припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя; за просрочени публични държавни вземания – просрочени вземания по издадени актове за установяване на публично вземане и наложени глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления. За отчетния период са отчетени и сторнирани провизии за публични държавни вземания.

Съгласно раздел V от ДДС 14/30.12.2013 г. към 31.12.2024 г. са отразени като коректив и неусвоени помощи и дарения за 2024 г. Това са неусвоените помощи и дарения отчетени текущо през годината, като приход по сметките от подгрупа 74 „Помощи и дарения от страната и чужбина“.

В отчета на агенцията към 31.12.2024 г. са включени следните отчетни групи: „Бюджет“, „СЕС“, „ДСД“.

В обхвата на отчетна група „Бюджет“ се включват активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи от бюджетната дейност (в т. число и стопанската дейност).

В обхвата на отчетна група „СЕС“ се включват аналогично същите елементи като „Бюджет“, но финансирани по силата на оперативни програми, международни проекти програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитащи се в посочената група.

В обхвата на отчетна група „ДСД“ се отчитат операциите по сметки за чужди средства в лева, представляващи гаранции за участие, гаранции за добро изпълнение по сключени договори и депозити.

ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в раздел А. **Нефинансови активи** е в размер на 19 807 101,88 лв., която се разпределя както следва:

В група I Дълготрайни материални активи с балансова 13 537 330,78 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление.

Нетно намаление в размер на 522 356,52 лв. компенсирано от:

Сгради – 5 294 604,45 лв., нетното намаление в размер на 147 190,02 лв. в резултат на начислена амортизация за 2024 г. и предаден имот - частна държавна собственост на Изпълнителна агенция „Рибарство и аквакултури“, сграда „Морска гара“ на три етажа с идентификатор 02508.86.38.1, съгласно Заповед № ПкД-20-174/19.11.2024 г. на областния управител на област Добрич.

- Компютри, транспортни средства, оборудване 7 669 150.90 лв., нетното намаление в размер на 497 444,87 лв. е компенсирано от:

Компютри и хардуерно оборудване – 685 446,56 лв., в това число 63 939,42 лв. напълно амортизирани активи. Нетно намаление в размер на 187 674,11 лв. компенсирано от:

Увеличение в размер 69 420,00 лв. закупено компютърно оборудване през отчетния период.

Намаление в размер на 254 821,87лв. в резултат на начислена амортизация и бракувано компютърно оборудване 2 272,24 лв.;

Други машини, съоръжения и оборудване – 556 888,88 лв., в това число 40 261,92 лв. напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има нетно увеличение 7 993,50 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 56 640,00 закупени и персонализираща машина Diletta за нуждите на ДМА Бургас и оборудване за плавателните средства;

Намаление в размер на 47 996,60 лв. в резултат на начислена амортизация и бракувано оборудване 649,90;

Транспортни средства – 6 426 815,12 лв., в това число 39 723,34 лв. напълно амортизирани леки автомобили. В сравнение с предходния отчетен период намаление в размер на 317 764,26 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 65 988,00 закупен нов автомобил;

Намаление в размер на 379 690,26 лв. в резултат на начислена амортизация и бракувани автомобили 4 062,00 лв.

Стопански инвентар и други ДМА 10 048,07 лв., в т. ч. напълно амортизирани активи В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление в размер на 15 165,43 лв. в резултат на начислена амортизация.

ДМА в процес на придобиване в размер на 167 751,00 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение в размер на 146 400 лв. Изготвен проект на извършване на и строително-ремонтни дейности на рейдова кула и административна сграда в ПИ 10135.1510.15, Пристанище Варна - Изток, гр. Варна, с цел разполагане на комуникационно – информационен център.

Земли, гори и трайни насаждения 395771,36 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление в размер на 8 956,20 лв. в резултат на предаден имот - частна държавна собственост на Изпълнителна агенция „Рибарство и аквакултури“, съгласно Заповед № ПкД-20-174/19.11.2024 г. на областния управител на област Добрич.

В група II Нематериални дълготрайни активи с балансова стойност 5 932 829,78 лв., в това число и напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение. Нетно намаление в размер на 12 956,10 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 1 339 110,32 лв. закупени за програмни продукти и е приета работата по надграждане на съществуващите в агенцията инфармоционни системи.

Намаление в размер на 1 352 066,42 лв. в резултат на начислена амортизация.

В група III Краткотрайни материални активи с балансова стойност 336 941,32 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намалине 104 842,49 лв. и се дължи на компенсирано увеличение и намаление на закупено и изписано гориво и изписани на разход ценни книжа.

Сумата на актива на баланса в **раздел Б. Финансови активи** е в размер на 5 302 518,85 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение 1 232 391,88 лв.

В група III Други вземания в размер на 2 980 814,22 лв., нетно увеличение в размер на 856 360,35 лв.

Публични вземания – намаление 7 909,67 лв. компенсирано намаление и увеличение по издадени актове за установяване на публични държавни вземания.

Предоставени аванси – намаление в размер 440 514,41 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Вземания от клиенти и други вземания – намаление в размер на 88 413,63 лв.

Други вземания – увеличение 1 393 197,06 компенсирано намаление и увеличение. Увеличението се дължи предимно на извършено плащане съгласно договор за текущ ремонт на сграда, находяща се в гр. Русе, ул. „Славянска“ № 4.

В група IV Парични средства отразена е наличността по валутна сметка, представляваща получени суми по проекти.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в **раздел А. Капитал в бюджетните предприятия** е в размер на 23 194 786,05 лв.

На ред разполагам капитал е в отразена сумата в размер на 18 720 787,26 лв. и не е отчетена промяна спрямо 2023 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на (233 778,83) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода 12 051 240,38 лв. и разходи (-11 817 461,55) лв.

Сумата на пасива на баланса в **раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 1 914 834,68 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 1 664 606,33 лв.

Задължения към доставчици в размер 22 758,35 лв. представляваща задължения текущ характер за енергия, вода, услуги и материали в това число и начислени корективи в размер на 2 723,86 лв..

Получени аванси в размер на 5 813,40 лв. авансово внесени суми за извършвани административни услуги от ИАМА.

Задължения за данъци, мита и такси в размер на 118,60 лв. представляваща начислени и неизплатени през бюджетната 2024 г., данък върху добавената стойност и данък върху приходите от стопанска дейност, подлежащ на внасяне през 2025 г..

Други краткосрочни задължения в размер на 1 664 606,33 лв. представляваща в голямата си част получени неизразходвани средства по проекти – аванси и верифицирани разходи, постъпили по транзитната сметка на агенцията чужди средства, подлежащи на възстановяване и коректив.

В *група III Провизии и отсрочени постъпления* в размер на 221 538,00 лв. представлява сумата на компенсиремите отпуски към 31.12.2024 г. заедно с начислените осигурителните вноски към тях за сметка на работодателя.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“

В тази отчетна група са отчетени средствата по международни програми и проекти, финансирани от фондовете и институциите на Европейския съюз. Отчетени са и средствата по проекти финансирани по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура 2014-2020 г.“, Програма „Транспортна свързаност“ (ПТС) 2021 – 2027 г., Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния - България 2021-2027г., Програма „Хоризонт Европа 2021-2027“ на Европейския съюз и програма на Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури на Европейския съюз.

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в **раздел Б. Финансови активи** е в размер на 3 721 772,21 лв.

В група *III Други вземания* в размер на 3 721 772,21 лв.

Предоставени аванси в размер на 34 260,86 нетно увеличение в размер 23 976,00 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Други вземания в размер на 3 687 511,35 лв.

Получени неизразходвани средства по проекти - аванси и верифицирани разходи и коректив за неусвоени помощи и дарения.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в **раздел А. Капитал в бюджетните предприятия** е в размер на 2 044 988,20 лв.

На ред разполагам капитал е в отразена сумата в размер на (-300,14) лв. и не е отчетена промяна спрямо 2023 г. Отразено е изменението на нетните активи от

отчетния период в размер на (- 1 083 940,71) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода (-912 331,30) лв. и разходи (- 171 609,41) лв.

Сумата на пасива на баланса в раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления е в размер на 1 676 784,01 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 13 989,53 лв.

Други краткосрочни задължения представляват начислени корективи в размер на 13 989,53 лв..

В група III Провизии и отсрочени постъпления в размер на 1 662 794,48 лв., представляваща неусвоени средства от аванси и верифицирани разходи по проекти.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в раздел Б. Финансови активи е в размер на 189 343,80 лв. отразява салдото по сметки за чужди средства в лева към 31.12.2024 г., постъпили суми по гаранции във връзка с изпълнението на договори и депозити.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления е в размер на 388 244,90 лв., Други краткосрочни задължения, временни депозити и гаранции по договори.

Елена Николова
Директор на дирекция „АПФСО“
ИА “Морска администрация”